

ใบความรู้ที่ ๑๗ เรื่อง การซ่อมแซมเสื้อผ้า (การติดกระดุม)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ช่างคิดช่างทำ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง การซ่อมแซมเสื้อผ้า (การติดกระดุม)
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

การติดกระดุม มีวิธีดังนี้

กระดุมมีก้าน คือกระดุมที่มีส่วนยื่นออกมาจากใต้เม็ดกระดุมเพื่อใช้เย็บติดกับเสื้อผ้าการติดกระดุมชนิดนี้จะไม่เห็นเส้นด้ายเย็บปรากฏบนเม็ดกระดุมวิธีติดกระดุมมีก้านนิยมใช้เศษผ้ารองใต้ผ้าให้ตรงตำแหน่งก้านต้องทำเครื่องหมายที่ต้องการเย็บ และต้องไม่ใช่ด้ายเย็บจนตึงเพราะจะทำให้เสื้อย่น มีขั้นตอนการติดดังนี้

๑. วางกระดุมลงบนผ้าในตำแหน่งที่จะติดกระดุม สอดเข็มหมุดที่ห่วงก้านกระดุมเพื่อยึดไว้ชั่วคราว

๒. แหวงเข็มขึ้นด้านบนสอดเข้าไปในห่วงกระดุม แหวงเข็มลงให้ทะลุผ้าด้านล่างดึงด้ายให้ตึงเอาเข็มหมุดออก

๓. ทำแบบข้อ ๒ ซ้ำประมาณ ๓ - ๔ ครั้ง พันก้านกระดุมด้วยด้าย ๓ รอบ แหวงเข็มลงใต้ชั้นผ้าผูกปมให้แน่น ตัดด้ายออก

กระดุมไม่มีก้าน คือกระดุมที่มีรู ๒ รู หรือ ๔ รู ปรากฏให้เห็นบนเม็ดกระดุมการเย็บกระดุมชนิดนี้จะมองเห็นเส้นด้ายที่เย็บ วิธีการเย็บกระดุมไม่มีก้านถ้าเป็นกระดุม ๒ รู ให้ขมวดปลายหนึ่งของด้ายเย็บให้เป็นปม ทำเช่นเดียวกับเย็บกระดุม ๒ รู หรืออาจแหวงเข็มให้เส้นด้ายด้านบนทแยงไขว้กันก็ได้ มีขั้นตอนการทำดังนี้

๑. กาเครื่องหมายตรงตำแหน่งที่ต้องการจะติดกระดุม

๒. ใช้ด้าย ๒ ทบ ร้อยเข็ม เพื่อให้กระดุมแน่นหนาไม่หลุดลุ่ยง่าย ขมวดปลายด้ายทำปม ใช้เข็มแทงขึ้นตรงบริเวณที่ทำเครื่องหมายไว้ถึงด้ายให้แน่น

๓. วางกระดุมลงตรงกลางแล้วสอดเข็มลอดรูกระดุม รัดด้ายให้ตึง แหวงเข็มลงตามรูกระดุมกลับไปกลับมาหลายครั้งจนกระดุมแน่น

๔. สอดด้ายใต้กระดุมซ่อนปมอีกครั้งแล้วตัดด้ายออก

กระดุมแป็บ ทำด้วยโลหะผสม มีลักษณะต่างไปจากกระดุมธรรมดา คือประกอบด้วยฝาบนซึ่งมีปุ่มนูนตรงกลางและตัวรับซึ่งตรงกลางเป็นแอ่ง ต้องใช้คู่กัน

เสมอทำให้ประกบกันสนิท การติดกระดุมแป็บถ้าเป็นผ้าบางควรมีผ้าชั้นเล็ก ๆ รองข้างในตรงตำแหน่งที่เย็บกระดุมเพื่อความคงทน ส่วนใหญ่ใช้กับเสื้อสตรีสำหรับยึดสาบเสื้อหรือขอบแขนให้ติดกัน มีขั้นตอนการติดดังนี้

๑.วางกระดุมลงในตำแหน่งที่ต้องการ แป็บตัวผู้วางบนสาบเสื้อขึ้นบน แป็บตัวเมียวางบนสาบเสื้อขึ้นล่าง สนด้ายใส่เข็มขมวดปลายด้ายให้เป็นสองทบ

๒.แทงเข็มสอดขึ้นลงในรูกระดุมทีละรู รูละ ๓ ครั้ง เมื่อจะเย็บรูต่อไปให้แทงเข็มโดยซ่อนด้ายไว้ใต้ผ้าแล้วดึงเข็มขึ้น เมื่อเย็บครบ ๔ รูจึงผูกปมด้าย ทั้งแป็บตัวผู้และตัวเมียมีวิธีการเย็บเหมือนกัน